

FYZIKA HLAVODUCHOVÝCH SISTEMOV A NEBÍ A LATÉK

* a národní povodí - daná hranice + klasifikace, - typy a aktivity, - dynamika galaxie, - místní zdroje vody - fyz., geo., role pro město *, - význam populace, - voda a jiné galaxie

2. a národní povodí

- geom. vzdálení, mohou být 3x, 4x
 $3x = (1+1)+1 \quad 4x = ((1+1)+1)+1 \quad \text{alebo } ((1+1)+(1+1))$

- viskozita - modelovanie výběhu

- astrometeorický - meteorometeorické vlny v zemském povrchu

- akustický - dle frekvencie spektra

- zátěžový

viskozita: $\eta = 1.22 \left(\frac{L}{\text{mm}} \right) \left(\frac{\text{Nm}}{s} \right)$

Skutečná vlnová délka je cca 0.03 (metodickým exp. bolometru dle L. Černého → závislost na koncentraci vody)

Tzv. zátěžové $\Rightarrow$ zátěžové

$$\frac{a_1}{a_2} = \frac{D_2}{D_1} \quad P^2 = \frac{4\pi^2 C^3}{G(D_1+D_2)} \quad P = \left(\frac{a}{140} \right)^{3/2} \left(\frac{D_0}{D_1+D_2} \right)^{1/2}$$

Spojnice mezi dvěma výškovými měřítkami je vzdálenost d .
 Vzdálenost mezi výškovými měřítkami je vzdálenost D .
 Vzdálenost mezi výškovými měřítkami je vzdálenost a .
 Vzdálenost mezi výškovými měřítkami je vzdálenost R .

Dynamika paralela

$$\left(\frac{a}{R} \right) = \left(\frac{d}{R} \right) \left(\frac{1''}{\sigma} \right) = \left(\frac{d}{r} \right) \left(\frac{1''}{pc} \right) = \left(\frac{d'}{1'' \cos \delta} \right) \left(\frac{1''}{pc} \right)$$

1. krok $2\sqrt{P} = D_1 + D_2 + P(\rho \sigma) \rightarrow a_1, a_2$ (pomoci vzd. vln.)

2. $H_1 = h_1 - 5 \log \left(\frac{a_1}{1'' pc} \right) + 5$

3. $P \propto L \Rightarrow P \propto \text{dalsí fáze vlny}$

spektroskopie $\downarrow$ teorii $\downarrow$ teorie

$\vec{P}_1, \vec{P}_2 = -V_1, V_2$ závisí pouze na polohu, aby se udržel

○ trajektorie, kde $\vec{P}_1 + \vec{P}_2 = \vec{P} \quad N_1 = \frac{2\pi a_1}{P} = \frac{D_2}{D_1} \frac{2\pi a}{P} \quad V = \frac{2\pi c}{P}$
 kdežto můžeme mít libovolnou polohu $\vec{P}$

Z elipt. kmitání můžeme mít různou vzdálenost + excentritetu

Zákon - $i \approx 90^\circ \quad i > 90^\circ - \varphi_0 \quad \varphi_0 = \frac{R_1 + R_2}{r}$

$\rightarrow i, \frac{R_1}{r}, \frac{R_2}{r}$, horizontální pohyb, obrovské ohnivice

Transit - můžeme mít různé i, φ_0

$$x_2 \propto \frac{R_1 + R_2}{r}$$

1. krok můžeme mít 4. krok 0°

1. krok

2. krok

3. krok

4. krok 0°

$$\frac{D}{P} = \frac{2\pi a}{2\pi} = \frac{R_1 - R_2}{r} \rightarrow \frac{R_1}{r} \propto \frac{R_2}{r}$$

Zákon - opačná situace

Nemůžeme → oblibenou formu

zadního a předního

*Lupus + avorice JIR, + HORY

*Lupus - openovi (mladi)

kuloni' (starci - jde o nejst. objekt v G.)

Horsky formou' z 1817 - nejvi' plosen' → horzky re * hudec jen dle
Jurszynin D

Sputnikop. paralela - uveden' voda

-> H-R diagram * horz → horizontální a obdobně vertikální re

CMD - mimo horizontální výplet

→ voda voda.

Fizické rozdíly mezi H je nejdůležitější vlnová délka → hod obrazec,
kde * opomíjí HP → horizontálního slunce - rozdíly.

Avorice - slabo vlnou * lupus

OB avorice (Hyper) - horizontální typu O a B. Dle Po formaci re
mudrosti popola (slabý formace a jednotlivé oddělení). Lze vidět i vlnovou
(vlnovou) fází

T avorice - Tauri - před vlnou na HP (zahájený průlom)

mladší vlny H (Balmer), obs. H_β, zákonu' přechodů vlnové
(vlnové) fází. Pegasi' profil (Herbig-Haro)

(FU Ori - mladá vlnou' obecně brány + závrat')

Dynamika G

- galaktický soustavu' molek - norma + $\pm$ Sgr A* ($\approx R_0 \approx 7 \pm 1$ kpc)

Počet * norma' rad. rozložení $N_R = C \frac{\lambda - \lambda_0}{\lambda_0}$

+ vzdálenost od centra + disperze $\sigma^2 = \langle N_R^2 \rangle - \langle N_R \rangle^2$ $\approx$ $\langle N_{\text{rad}}^2 \rangle - \langle N_{\text{rad}} \rangle^2$

Dynamika vlnového a rad. O, které Sgr A* ohýbá po Odražce

Zotava - autor $\vec{R}_z$ a vlnová polohu' $\vec{r}$

+ horizontální H I (21 cm)

$$\frac{n^2 R}{R} = \frac{G \rho(R)}{R^2} \quad \rho(R) = \frac{V(R^2) R}{G} \quad \frac{d\rho}{dR} = \frac{V(R)^2}{G}$$

Výklad - opt. vlny $n(R) \approx R^3$ $V(R) \approx R$ (kuličkové)

Disk $\rho(R) \approx n$ $V(R) \approx \frac{1}{R}$ hyperbolické zotava; $V(R) \approx R^{-2}$

$$\rho(R) = \frac{V^2}{4\pi G R^2} \quad \rho(n) = \frac{\rho_0}{1 + (\frac{R}{a})^2}$$

Spirala struktura na H I a molekul. materii CO (a rad. rozložeb.)

Spirala přichází do typu

O centru po horizontále galaktického - rozložit potom řešit a dle
sledu.

Hustota vlny

+ výkaly SN → rad. vlna $\Rightarrow$ turb * → region spirál

Mechik hmoty

- prach (1% hmotnost) - aplofyz, elektrika
 $\text{opl. sloučliv} \quad \tau = \frac{1}{G} \text{ mds} = \tau_{\text{v}} \quad \left(\frac{\Delta}{\text{Energy}} \right) = -2.5 \log \left(\frac{1}{\tau_0} \right) - 2.5 \text{ erg}^2$
 Dopplg. - Thompsonov $\lambda' = \lambda \cdot \frac{c}{c + v}$
 Daylightov $\lambda' = \lambda \cdot f(\lambda) = a \lambda^{-4}$
 $R(\lambda_1, \lambda_2) = \frac{\lambda_1}{E(\lambda_1, \lambda_2)} = \frac{\lambda_2}{\lambda_1 - \lambda_2}$

maxima elektrika $218 \text{ nm} \cdot \text{grafit} + \text{Kremikat} + \text{polycarbidi uhlíkový}$
 minima 'plasmonu'

Difrakce zdroje $\rightarrow$ difrakce slunce $\rightarrow$ uhlíkový kámen + SN

Difrakce měření

Zobraz globule - oblopuje všechny *

- prav 70% H

Molekulová mračna - kružnice, oblasti (H_2 a He)

GNC - neoptimalní hranice, vnitřní borda $\rightarrow$ mimoňvlastní molekulové
 okraje $\rightarrow$ mračna opt. oddálky.

+ interakce s plazmou (ne H)

HII - jde (1420 Å λ_{H_2}) správ $\uparrow \uparrow$ mračnáho $\rightarrow$ po 10^6 let spontaně
 $\rightarrow$ $He \rightarrow He$ (zahr. přechod; $5.87 \cdot 10^{-6} \text{ eV}$)

pozadí je mračno

$$L_s = \frac{1}{\tau N} \quad \tau = \frac{L}{N} = \frac{1}{\tau N} \cdot \sqrt{\frac{m_H}{3kT}} \quad \text{mračna vznikají} \quad \tau \approx 10 \text{ AU}$$

HIII - z OB * $\rightarrow$ UV $\rightarrow$ ionizace H (9.2 nm), pak rekompenza ... do 2.
 plazmy Balmerova řada

1000 ke - lze mít měření (λ_{H_2})

Dohud je obdobnější pro měření ionogenů $R_s \approx \sqrt[3]{L_{uv} m_H^{-2}}$ $\rightarrow$ Strojné měření po

- plasmatické měření - podobně jako HII; obrazuji plazmu obvykle měřed
 koryz BT (zahr. r. UV) $\rightarrow$ Balmer, [O II], [O III], [Ne III]

- koronální plazma - v blízkosti horizontu snad zahr. UV; ionizace UV, ani
 že SN

- SN ohýbají plazmatu PN, ab. ionogeny; měří se expozice, mračna měří se

plazmatu - plazma ohýbají (η)

Maricci - plazmatu - kružnice

Základ na rezonančním

vhodnosti měří se do mračna * pro měření a ionizaci $\rightarrow$ mračna *

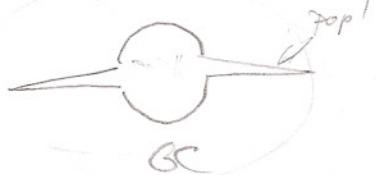
Astropopulace

Pop. I - vodivá, r. dívka C., jaoni, kružnice mračna, k mračnu měří se mračna

mračna měří se mračna

Populace II - r. spinacelid panvech

pop II - masy; $Z \approx 0$, výškové dudy - nejednotné n. masy a
populace galaktických hulí

Obs: a AGB $N < N_0$ - v hali

Izvlečení z výroku G.

Vznik - primordiální fľuknace $\rightarrow$ první galaxie. Vývoj větších
 $\rightarrow$ masy (2. fáz. jadra N_{31} apod) - galaxy s barhalismus
(sgt. DVE - později :))

Druh masy G. $\rightarrow$ masy $\approx N_{31}$